

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'שצ

ערב שבת קודש פ' בשלח, ט"ז שבט ה'תשפ"א

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חייילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"א שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"י"ח שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

דבר מלכות

3

"עמו אנכי בצרה" אצל משיח צדקנו / משיחת ש"פ בשלה, י"ז שבט התש"ל

זמן הגאולה

7

כשמחפש את האב זהו ניצוץ והתחלת הגאולה / הזמן הנוכחי ופרשת השבוע באור הגאולה

ניצוצות של משיח

12

צריכים להבהיר שמבקשים "למטה מעשרה טפחים" / קטעים קצרים ופתגמים בעניי גאולה

המעשה הוא העיקר

13

הנצחון במלחמת בית דוד הוא ע"י שטות דקדושה / הוראות למעשה בפועל

כתב יד קודש

14

הבעש"ט ואליהו הנביא / מהגהת הרבי על שיחת ש"פ בשלה התש"א.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

"עמו אנכי בצרה"

אצל משיח צדקנו

שאלו את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם - מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי כל חייכם השתמשתם בזה להפצת היהדות במסירת נפש בממונו ובנפשו, והצלחתם ועשיתם לו ית' דירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך להיות בענין שלגמרי מסרתם אותו להקב"ה? ● אך הענין הוא ש"עמו אנכי בצרה": כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל, אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל ● זוהי מעלתו של משיח שהוא עומד ביחד עם כל בני ישראל במעמדו ומצבו ● תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח, י"ז שבט ה'תש"ל - בלתי מוגה*

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

וקרע לנו את הים³ עם כל המעלות שאומרים עליו - כיצד מגיע לו דבר כזה ש"ידי משה כבדים", והרי בשעת קריעת ים-סוף כשהקב"ה אמר לו⁴ "הרם את מטך ונטה את ירך על הים" לא היו ידיו כבדים (אף שקודם לכן האריך בתפלה עד שהקב"ה ה' צריך לומר לו "לא עת עתה להאריך בתפלה"⁵), ומדוע דוקא כאן לפתע נהיו "ידי משה כבדים"?

לכן אומר רש"י ש"בשביל שנתעצל ומנה אחר תחתיו" נענש על כך משה ונהיו ידיו

א. בפרשת מחיית עמלק¹ מתעכב רש"י על התיבות "ידי משה כבדים"² ומפרש שזהו "בשביל שנתעצל ומנה אחר תחתיו נתיקרו ידיו".

דלכאורה אינו מובן: משה רבינו "שהוציאנו ממצרים גו' ונתן לנו את ממונם

(* להעיר שאמירתה ה' שבוע לאחר (ובקשר עם) סיום כתיבת ס"ת לקבלת פני משיח צדקנו בערב יו"ד שבט תש"ל ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

לשלימות הביאור בפרש"י המובא בסעיפים א-ג יש לעיין בלקו"ש חכ"א ע' 89 ואילך וכן בשיחות קודש תש"ל ח"א ע' 440 ואילך.

(1) בשלח יז, ח ואילך.

(2) שם, יב.

(3) הגדה של פסח פיסקה על אחת. וראה גם פרש"י שלח יג, ל. ועוד.

(4) בשלח יד, טז.

(5) פרש"י שם, טו.

בתפלה שישראל נתונין בצרה", כלומר, מה אתה נעמד להתפלל כאשר ישראל נמצאין בעת צרה? – "דבר אל בני ישראל ויסעו", כעת יש לצעוד עם הרגלים אל הים.

זאת למרות שתפלתו של משה היא "תפילת עשיר"¹⁰, וכדאיתא במדרש¹¹ עה"פ תפלה למשה¹² "משל למה הדבר דומה לשלשה שבאו ליטול כו' מאת המלך כו' בא השלישי, אמר לו המלך מה אתה מבקש, אמר לו איני מבקש על עצמי דבר, אלא מדינה פלונית היא חרבה והיא שלך, גזור שתיבנה כו', כך משה לא ביקש לעצמו אלא בשביל ישראל" – אעפ"כ אמר לו הקב"ה¹³ "ואתם תחרישון, ובלשון הזהר"¹⁴ "בעתיקא תליא מילתא": כעת זה לא הזמן להתפלל כיון שהמלחמה באה מכה מקום ומדרגה למעלה שבו התפלה (עבודת האדם) אינה יכולה לפעול, ומה שצריכים הוא רק לעשות כלי לקבל את ההמשכה מלמעלה, שזהו הענין ד"ויסעו" – לצעוד עם הרגלים בפועל;

ובענין זה ד"ויסעו" הי' משה רבינו שוה בדרגה לכל בני ישראל, וכמבואר לעיל (בהמאמר¹⁵) הטעם לכך שבקריעת ים-סוף נאמר¹⁶ "אז ישיר" בלשון יחיד, כי בני ישראל

כבדים.

ב. והנה עדיין צריך להבין: הרי משה הלך להתפלל עבור בני ישראל, וכמ"ש בפסוק⁶ "אנכי נצב על ראש הגבעה", ובפרט ע"פ המבואר בזהר⁷ שמשה רבינו התאמץ להלחם עם שרו של עמלק למעלה בדיוק כפי שיהושע התאמץ במלחמת עמלק למטה, ואם-כן משה לא נמנע מלהלחם בעמלק אלא הלך להלחם עם עמלק למעלה⁸, ובמלחמה זו יכול משה להצליח יותר מיהושע – ומדוע מגיע לו עונש כזה בגלל ש"מנה אחר תחתיו"?

והביאור:

כאשר מכים ונלחמים ביהודים, אזי אלו שאין ביכולתם לצאת ולהלחם כלל צריכים להתפלל ולומר תהלים כדי שהיהודים ינצחו, אבל אלו שיכולים לצאת להלחם, אין זה הזמן המתאים להתפלל ולומר תהלים, אלא עליהם לצאת בפשטות ולהכות עם ידיהם באויב;

ובענינו: כשמשה רבינו ראה שמכים את בני ישראל הי' עליו ללכת ולעזור להם במלחמתם, וכיון שמשה רבינו לא עשה זאת אלא "מנה אחר תחתיו", מגיע לו משום כך העונש ד"וידי משה כבדים".

אלא שעדיין קשה: מהיכן משה רבינו הי' צריך לדעת זאת, הרי לא קיבל על כך שום הוראה?

והביאור בזה – מלחמת עמלק באה לאחרי קריעת ים-סוף ומשה הי' צריך ללמוד הוראה זו מקריעת ים-סוף:

כשעמדו בני ישראל על הים אמר הקב"ה למשה⁹ "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו", וכפירוש רש"י: "שהי' משה עומד ומתפלל אמר לו הקב"ה לא עת עתה להאריך

(6) יז, ט.

(7) זח"ב סה, ב ואילך.

(8) ראה זהר שם (סה, ב): וכי מה ראה משה כו'.

(9) יד, טו.

(10) זהר ח"א קסח, ב. וראה סה"מ מלוקט ח"ה ע' שיח ואילך ובהנסמן שם.

(11) שוחר טוב ויל"ש עה"פ. מדרש תהלים באבער שם.

(12) תהלים צד"ק, א.

(13) בשלח שם, יד. והוא מאמר משה (בשם ה'. וראה הערה הבאה).

(14) ח"ב מח, א (וראה גם שם נב, ב).

ל' הזהר הוא (בעיקר) על פסוק מה תצעק אלי, אבל ראה שם מז, ב ואילך. ושם מח, א: ויסעו מלמסגאה מלין כו' (והיינו גם על מ"ש ואתם תחרישון – ראה לקו"ש חכ"ב ע' 33 הערה 42).

(15) שנאמר בהתוועדות זו – נדפס בסה"מ תש"ל ע' 130 ואילך.

(16) בשלח טו, א.

צועקים" – אין צורך ללכת ולהתפלל אלא יש להכות בידים ביחד עם כולם, והיות שמשה לא עשה זאת מגיע לו העונש ד'ידי משה כבדים", מדה כנגד מדה – מאחר שהי' עליו לצאת ולהכות בידיו.

ד. בזה גם תובן מעלתו של משיח, עליו נאמר²¹ "חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם גו' והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו":

משיח עומד ביחד עם בני ישראל ומשתמש בכל עניניו בכדי לסייע לבנ"י כפי שהם במצבם, שלכן אומרים "והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו" מכיון שהוא נמצא ביחד עם בנ"י לעזור להם במצבם, עד לכח הדיבור שבפה – לנצלו לאמירת נגלה וחסידות לכל בנ"י, כשם שראו זאת אצל בעל ההילולא,

וכפי ששאלו²² את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם – מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי זה ענין שהשתמשתם בו כל חייכם להפצת היהדות במסירת נפש בממונו ובנפשו, והצלחתם בזה ועשייתם לו ית' זירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך-להיות בענין שלגמרי מסרתם אותו להקב"ה?

אלא זהו הענין ד"חלינו הוא נשא", כפי שהי' אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובדוגמת דברי הגמ'²³ על משיח שהוא "יטיב ביני עניי סובלי חלאים. . שרי חד ומתיר חד", היינו שבכל פעם קושר רק פצע אחד ולא שניים – כדי שכאשר ישראל יעשו

ומשה רבינו היו אז במדרגה אחת¹⁷. וכידוע ב' הדעות בנוגע לענינו הפנימי של קריעת ים-סוף – כפי שאדמו"ר המהר"ש מבאר בהמשך והחרים בתחלתו¹⁸ – דעת הזהר ודעת האריז"ל: האם עולם האצילות ירד לעולמות בי"ע או שעולמות בי"ע התאחדו עם עולם האצילות, ולפי ב' הדעות יוצא שמשה רבינו שענינו אצילות הי' יחד עם כל בנ"י – בי"ע; ולכאורה, איך מגיע משה רבינו לבי"ע (לדעת האריז"ל), איזו שייכות יש לכל ישראל עם משה רבינו?

אלא כאשר יש עת צרה ליהודים, צריך אז משה רבינו להיות יחד איתם במעמדם ומצבם.

וכך גם בנוגע למלחמת עמלק: כאשר מכים יהודים ונלחמים בהם, צריך אז אפילו משה רבינו לצאת להלחם ולהכות עם ידיו יחד עם כל בני ישראל.

ג. עפ"ז יובן ענין נוסף:

דלכאורה הרי הטענה למשה רבינו היתה על דבריו "אנכי נצב" – שהולך להתפלל עבור בנ"י, ומדוע העונש שקיבל על כך הי' דוקא הענין ד'ידי משה כבדים", איפה כאן המדה כנגד מדה? ובפרט שעונש זה הי' בענין שהפריע לבני ישראל במלחמתם, שהרי כאשר "ירים משה ידו וגבר ישראל"¹⁹, משא"כ "וכאשר יניח ידו וגבר עמלק"¹⁹, ומדוע קיבל עונש בענין הנוגע לבנ"י, העונש הי' צריך להיות בענין הנוגע למשה בלבד?

והביאור יובן ע"פ הנ"ל:

הטענה על משה הרי היתה שכאשר עמלק בא ורב עם יהודים, והוא מצליח, וכפרש"י²⁰ "הכלב בא ונושך אתכם (עד ש)ואתם

21 ישע"י נג, ד-ה. עוד ע"ז ראה בסה"ש תנש"א ח"ב ע' 491 ואילך.

22 בהבא לקמן ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 292 ואילך.

23 סנהדרין צח, א ורש"י. וראה סה"ש תנש"א שם ע' 7-496.

17 ראה סה"מ שם ע' 138.

18 סה"מ תרל"א ע' ה ואילך (ושם ע' כד).

19 בשלח יז, יא.

20 שם, ח.

כאלו שאינם יודעים מכל הענין הזה, וגם אם יודעים אינם מבינים כיצד מתייגעים בקל-וחומר – הם יודעים שצרה פירושה דוחק בפרנסה או פצע כפשוטו, הנה גם להם מראה משיח ש"עמו אנכי בצרה".

וזוהי מעלתו של משיח שהוא עומד ביחד עם כל בני ישראל במעמדם ומצבם.

ה. זוהי גם הוראה לכל אחד ואחד:

עם מי שרק נפגשים, צעיר או זקן, איש או אשה – עליו לפעול איתו כפי שעומד במצבו הוא.

ועי"ז יוצאים ממצרים, ש"כל הגלויות נקראו ע"ש מצרים"²⁹, ובאים לגאולה העתידה עלי' נאמר³⁰ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", היינו שאפילו לגבי מצרים יהיו אלה פלאות,

וזו יהי' בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, ו"שמחת עולם על ראשם"³¹!

אזה"ת שם (ס"ע ז' ואילך).

(29) ב"ר פט"ז, ה.

(30) מיכה ז, טו.

(31) ישעי' לה, י. שם נא, יא.

תשובה "ומיד הן נגאלין"²⁴ יוכל משיח לבוא מיד בלי להתעכב אף רגע מיותר; ולכאורה איך מגיעים פצעים למשיח?

אך הענין הוא ש"עמו אנכי בצרה"²⁵: כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל ("א מאטערניש"), אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל, שהרי ישנם אנשים כאלו שאין להם שום שייכות לרוחניות, ואצלם תופס מקום רק מה שרואים בגשמיות, וגם איתם צריך להיות ביחד במצבם.²⁶

הגם שישנו הענין דעבודת פרך ברוחניות – "בחומר דא ק"ו ובלבנים דא לבון הלכתא"²⁷ כמובא בתורה אור²⁸, אעפ"כ כיון שישנם

(24) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

(25) תהלים צא, יד.

(26) ראה סה"ש שם: "ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע (סנהדרין צח, ב ובפרש"י) – "מצורע של בית רבי", ש"יתיב ביני עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" – שמשח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [. . .] ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים להתגלות".

(27) זח"ג רכט, ב.

(28) ר"פ שמות (מט, א). וראה תו"ח שם (קלא, ב).

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

כשמחפש את האב זהו ניצוץ והתחלת הגאולה

תרגום חפשי ללה"ק - בעריכת מערכת "יחי המלך", ע"פ סרט ההקלטה*

יודע המשל שחסידיים אומרים בשם המגיד, שכללות ענין הגלות היא עד"מ אב שמתחבא מבנו, שהכוונה בזה היא, לא בגלל שהוא לא רוצה להיות יחד עם הבן ח"ו, אלא כדי שאצל הבן תתעורר תשוקה, שיחפש וימצא את האב.

כיון שכאשר הבן נמצא בתמידות יחד עם האב, לא ניכרת כ"כ התשוקה של הבן להיות יחד עם האב, היות ותענוג תמידי אינו תענוג – ועל-ידי-זה שהאב מחביא את עצמו מבנו, מתעוררת אצל הבן תשוקה לראות את האב, כיון שהיתכן שהוא לא רואה את האב.

אבל ישנו מעמד ומצב שהבן מפסיק לחפש את האב, ובלשון ה'סדרה' די"ג בשבט "היש ה' בקרבנו אם אין",

הוא יודע שישנה המציאות של ה', הוא יודע ש"יש בעל-הבית לבירה זו", עם כל הפרטים שבזה, הוא יודע אפי' שהעולם מתהווה מחדש מאין ואפס המוחלט, אך הוא מסתפק "היש ה' בקרבנו" – אולי ענין ההתהוות הוא באופן דסובב-כל-עלמין, סביב, אבל אולי לא "בקרבנו",

[הוא מפרש סובב-כל-עלמין – לא כפי שכתוב בתניא שזה מתלבש ב"כל נברא ונברא מראשו ועד תחתיתו ותוכו ותוך תוכו כו" ו"אין זה אלא שההשפעה אינה "בבחי גילוי אלא בהסתתר והעלם", ולכן היא נקראת "מקיף וסובב" – אלא הוא מפרש סוכ"ע כפשוטו, שזהו סביב אבל לא "בקרבנו"],

ואח"כ הוא מתחיל לטעון שהיות ו"אותותינו לא ראינו גו' ולא איתנו יודע עד מה", א"כ "עזב ה' את הארץ" ח"ו, ועד כדי כך – שהוא מתיאש ומפסיק לחפש את הקב"ה.

וזהו מה שאומרים במשל, שכאשר האב רואה שהבן לא מחפש אותו, כאן... מתחיל להיות אמיתית ענין הגלות!

כל זמן שהבן מחפש את האב, זה גופא הכנה, ניצוץ והתחלה של הגאולה, כיון שהוא מחפש את אביו, בזה מונח הרצון וההשתדלות שלו;

אבל מתי שהוא מפסיק לחפש (מצד חסרון הדעת או מצד יאוש) – אזי נהי' ה"אנכי הסתר אסתיר פני", כפי שהבעש"ט... מפרש שההסתר עצמו נמצא באופן של הסתר – הוא אינו יודע כלל שזהו הסתר.

(* בקטעים רבים בשיחה זו דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בקול בכי (ובמקומות רבים נסמן...)). השיחה מובאת בקשר עם שיעור החת"ת דשבת זו (פרשתנו יז, ז).

ובפשטות – הוא לא חושב אודות אלוקות; הוא חושב אודות העולם, אמנם באופן כשר עפ"י מה שכתוב בשולחן-ערוך, הוא לומד תורה כפי שצריך ללמוד תורה – אך לחשוב בעת לימוד התורה אודות נותן התורה, לחשוב אודות משאו ומתנו באמונה ולחשוב אודות זה שהקב"ה "הוא הנותן לך כח... לעשות חיל" – הוא הפסיק לחשוב אודות זה!
 וכאשר באים אליו בטענות... – הוא אומר: מדוע באים אלי בטענות... את הטענה צריך להפנות להקב"ה... וכאמור, עד מתי!...

האב צריך אמנם להתחבאות מהבן... בכדי שהבן ירצה לחפשו, ושאצלו תתעורר תשוקה כ"ארץ צי' ועיף בלי מים";

אבל כאשר הוא "תוקע" אותו ("שטעקט אים אריין")... בחושך כפול ומכופל... ואח"כ נהי' "אם הראשונים כמלאכים כו' כבני-אדם"... וכאן זה אפי' לא "כחמורו... של רבי פנחס בן יאיר"... וביחד עם זה תובעים ממנו... שהוא לא יפסיק מלחפש... יום ראשון לחפש, יום שני לחפש... (כ"ק אדמו"ר שליט"א בכה הרבה).

אין אף יהודי שלא הי' לו הרהור תשובה

וכשמחפשים על זה הסברה – מחפשים בספרי מוסר ובספרי חסידות אבל לאח"ז ישנו פסק דין ברור בגמרא ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", ויש הרי פס"ד ברור שע"י הרהור תשובה נהי' צדיק גמור.

והרי אין שום מציאות של יהודי שאצלו לא הי' הרהור תשובה – מצד אהבה או מצד יראה, או מאיזו סיבה שתהי',

עאכו"כ בדורנו זה, אחרי מה שראינו בעצמנו (באופן ד"עינינו ראו ולא זר ואזנינו שמעו ולא אחר") עם כל הענינים שקרו בדורנו זה היל"ת ו"לא תקום פעמיים צרה", זה כבר מספיק, וכפי שאדמו"ר האמצעי כותב שיותר זה לא יהי' ח"ו – אזי מכיון שראו ושמעו את זה וזוכרים זאת, בודאי שאין אף מציאות של יהודי שלא הי' לו הרהור תשובה, ולא רק פעם אחת אלא כמה פעמים ככה.

א"כ מה באים בטענה ל"בשר-ודם"... שהוא מדוד ומוגבל... (ע"י הקב"ה עצמו – במילא אי אפשר לבוא בטענות כלפיו –) היתכן שהוא לא חושב על הגאולה, אע"פ שהוא אומר (או יודע שאחרים אומרים והוא חושב אודות זה) ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", ורוצים שהוא יעמוד במעמד ומצב זה במשך כל היום כולו – זה בלתי אפשרי... והקב"ה אומר ש"איני מבקש... אלא לפי כחן", והוא עצמו לא נתן שום כחות נוספים!...

ועל זה אומרים, שע"ז שמוסיפים אור (ולא סתם אור, אלא בזה גופא – אור) המשמח, אור שקשור עם שמחה – אז כיון ששמחה פורץ גדר, זה יפרוץ את הגדרים שלו ויפרוץ את גדרי העולם ויפרוץ את הגדרים של החושך כפול ומכופל.

(תרגום חפשי משיחת ליל ט"ו בשבט ה'תשל"ט – בלתי מוגה)

פוסק הרמב"ם: תסתובבו ותצעקו בשמחה גדולה שהקב"ה צריך כבר להוציא את בני מהגלות!!

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. [. .] הגם שלא ברצוננו הלכנו לגלות ולא ברצוננו נצא מהגלות (כפתגם בעל ההילולא¹) – הרי זה רק בנוגע לרצון, אבל לצעוק צריכים שרוצים כבר לצאת מהגלות – "עד מתי", "דאָלאַי גלות!"

וביחד עם זה יש לידע, כפי שבעל ההילולא המשיך, שאע"פ שלא ברצוננו הלכנו לגלות ולא ברצוננו נצא מהגלות, הנשמה מעולם לא הלכה לגלות, ומצד זה בכחו של יהודי לעמוד מעל לגלות ולא לחשוב על משרתו וכיו"ב, אלא מחשבתו ורצונו היחידים הם רק – שהוא רוצה לצאת מהגלות!

ו"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא"², יחד עם שולחנו, כסאו וכל עניניו³, אפילו אם זה "ממעל לו",

כידוע² שענין זה (דבמקום של מחשבתו כו') למדים מהפסוק⁴ "שרפים עומדים ממעל לו" – שאף שהדרגא ד"ממעל לו" היא למעלה ממדרגת השרפים, אעפ"כ, מצד מחשבתם ותשוקתם לעמוד שם – הרי הם בפועל "עומדים ממעל לו"!

ב. והנה, ישנם הבאים בטענה: הרי ביום השבת אין עצב בה⁵ וצריכים להיות בעונג ובשמחה – וא"כ, מדוע באים לצער את בני ישראל מכך שהם נמצאים בגלות ועליהם לצעוק "עד מתי", ובפרט שאתה בעצמך הרי תבעת להיות במיוחד עכשיו בשמחה גדולה!?

ע"כ אומרים שאין זו סתירה כלל: תסתובב ("גייט אַרום") ותצעק מתוך שמחה וטוב לבב וב"שטורעם" שרוצים את הגאולה!

וכפסק-דין הרמב"ם⁶ ש"השמחה שישמח האדם בקיום המצוות עבודה גדולה היא", במילא פוסק הרמב"ם: **הקשיבו יהודים, תסתובבו ("גייט אַרום") ותצעקו בשמחה גדולה שהקב"ה צריך כבר להוציא את בני ישראל מהגלות!!**

ג. ישנם הבאים וטוענים שמנהג אבותינו בידינו – הוא לא ראה שסבו יצעק שצריכים לצאת מהגלות!

אבל סבך גם לא קרא מעולם אף עיתון! ויום השבת ה' אצלו יום מנוחה וקדושה שאין עצב בו, ולא דיבר בשבת שום ענינים של חול שאסור לדברם – וא"כ, מה אתה משוה את

3) ראה לקו"ש ח"ח ע' 348 בהערה. ח"כ ע' 426. חכ"ה ע' 124; 297 – בהערה.

4) ישע"י, ב.

5) ראה ירושלמי ברכות פ"ב סוף ה"ו. תוד"ה מאן דאמר – מו"ק כג, ב.

6) הל' לולב בסופר.

* חלקה הראשון של השיחה פורסם בגליון תקנד ע' 3 ואילך.

1) שיחת ג' תמוז תרפ"ז – סה"מ תרפ"ז ע' קצו. סה"מ קונטרסים ח"א קעה, ב. לקו"ד ח"ד תרצא, ב.

2) אוה"ת בראשית כרך ו תתרכז, ב. המשך מים רבים תרל"ו פקי"ג. סה"מ תרמ"ג ע' סה. תרנ"ה ס"ע ריב ואילך.

כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סל"ח. וש"נ. ועוד.

עצמך לסבך?!

ובכלל – מה נוגע כאן הסבא שלך? הרי נמצאים בגלות, שכינתא בגלותא, כל המלאכים וכל בני ישראל נמצאים בגלות, והעיקר – אדם קרוב אצל עצמו⁷ – אתה בעצמך נמצא בגלות, ובמילא בודאי שעליך לרצות לצאת מהגלות!!

תשאיר את הקושיות בגלות וצא בעצמך מהגלות!

ד. לאחר הבדלה יכתבו לי שצריכים לדעת שישנו גוף גשמי ויש לשמור על בריאות הגוף, לאכול, לשתות ולישון, ולא להתענות וכו'.

אך כל טענות אלו לא נוגעים כאן – העיקר הוא: **צאו מהגלות** ("גייט ארויס פון גלות")!! ומה שיש לך קושיות – תשאיר את הקושיות בגלות וצא בעצמך מהגלות! הנך רוצה לקחת איתך את הקושיות – לבריאות ("געזונטערהייט"), צא מהגלות יחד עם הקושיות ותשבי יתרץ קושיות ואבעיות⁸, אבל שהקושיות לא יבלבו אותך ויעכבוך לצאת מהגלות! טוען הוא: הרי זה יום השבת, יום של תענוג – ומדוע צריכים להתרגז, ובפרט שכאשר מתרגזים, זה מפריע לאכילה ושת"י ובריאות הגוף...

אזי כאמור: אין זמן לכל ענינים אלו – צריכים לצאת מהגלות!

אלה המחשבה והרצון היחידים, ובמקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא (כנ"ל)! ה. ויה"ר שכל בני ישראל ייצאו כבר מהגלות, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁹, גם אלו שיש להם קושיות ורוצים להתקע ולהתפתח ("שטעקן און שטייגן") דוקא בגלות, והרי כבר ישנו ה"יהיה בשלח פרעה"¹⁰ – עם פרעה כבר מסודרים, ומצד פרעה הרי "על כרחם של ישראל יגרשם" מארצו¹¹, המניעה היחידה היא מצדם של בני ישראל, שצריכים רק לשים את האצבע קטנה, ובהרהור אחד של תשובה הופכים להיות צדיק גמור¹², וכך גם בצדיקים – "לאתבא צדיקא בתיובתא"¹³,

ויוצאים כולם מהגלות בשמחה ובטוב לבב.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

7 (סנהדרין ט, ב. י, א.	11 פרש"י ס"פ שמות. וראה לקו"ש חי"א בתחלתו.
8 (תויר"ט סוף מס' עדיות. שלה"ה תט, א. וראה זח"ג	"יחי המלך" דש"פ שמות ש. ז. (גליון שצה ע' 4 ואילך).
כח, א. א. ועוד.	12 קידושין מט, ב. שו"ע אה"ע סל"ח סל"א. וראה
9 בא י, ט.	לקו"ש ח"כ ע' 425 הערה 56.
10 ריש פרשתנו.	13 (ראה לקו"ת ר"ה נח, א. האזינו עה, סע"ב.

הצורך לבקש את הגאולה בדבור ובקול גדול

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

למרות שהקב"ה יודע את מחשבותיהם של בני ישראל, אעפ"כ הם מבקשים בגלוי

ובדיבור שתבוא הגאולה האמיתית והשלימה, מכיון שהעיקר הוא איך שזה יורד למעשה בפועל ובגלוי בעולם-הזה.

וכפי שרואים בכללות ענין התפלה, שלמרות ש"איזו היא עבודה **שבלב** זו תפלה"¹, בכל-את ההלכה אומרת² "לא יתפלל בלבו (לבד) אלא מחתך הדברים בשפתו ומשמיע לאזניו", כלומר, אף שהקב"ה בודאי יודע מה נעשה בלבו של המתפלל, ועאכו"כ באותיות המחשבה שלו, אעפ"כ תפלתו חייבת להיות בדבור בפה דוקא (ולכן היא נחשבת במנין המצוות³).

וכך גם בנוגע לתפלה ובקשה "עד מתי", "דאלאי גלות" – שלא מספיק להתבונן בזה במחשבה, אלא יש להוציא זאת בדבור ובקול גדול.

ואף ש"כל המשמיע קול בתפלתו ה"ז מקטני אמנה"⁴, הרי במה-דברים-אמורים, כאשר ישנו חשש שבגלל זה יחשבו "כאלו אין הקב"ה שומע תפלת לחש"⁵ – אבל כאן מדובר אודות "קול גדול" הבא כתוצאה מ"קלא פנימאה"⁶, עם כל התוקף וה"שטורעם" הבא מכל כחות נפשו, ובודאי שצעקה זו בקול גדול היא ענין טוב.

ועי"ז שבני ישראל יבקשו את הגאולה באופן האמור, ויעבדו עבודתם בפועל ממש – אזי אפילו אם רק **דוב** בני יעשו עבודתם, ועוד יותר – אפילו אחד לבדו, יכול להכריע "את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה"⁷.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

(1) רמב"ם ריש הל' תפלה. תענית ב, סע"א.	(4) ברכות כד, ב. טור וש"ע אדה"ז שם.
(2) טושו"ע וש"ע אדה"ז אר"ח סק"א ס"ב.	(5) ש"ע אדה"ז (מטור) שם.
(3) ראה לקו"ש חל"ט ע' 168 (וראה שם הערה 9).	(6) ראה סה"מ תרס"ט ע' צט ואילך.
וראה גם לקוטי ביאורים לאגה"ת ע' מד.	(7) רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד.

חוגים ט"ו בשבת עם הפירות ד"אילני סרק"

[. .] ומכיון שכבר נשלמו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"¹, ובפרט לאחרי גלות הכי גדול, הכי איום, הכי נורא והכי מבהיל, עד כדי כך, שאפילו משה רבינו התפעל מאופן עבודתם של ישראל בעקבתא דמשיחא, כמבואר בחסידות² בפירוש הכתוב³ "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה", שענוותנותו של משה רבינו היתה בעיקר ובמיוחד כלפי דרא דעקבתא דמשיחא,

הרי בודאי שדורנו זה דור האחרון של הגלות, ודור הראשון של הגאולה – מכיון ש"מיד הן נגאלין"⁴, תיכף ומיד ממש, כך, ש"ראש השנה לאילן" השתא חוגגים כבר בארץ שעלי' נאמר "ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו", גם הפירות ד"אילני סרק".

(משיחת ט"ו בשבת ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

(1) תניא פל"ז.	(3) בהעלותך יב, ג.
(2) תו"ח שמות ס"ד, ב. סה"מ קונטרסים ח"א נג, ב.	(4) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
- ועוד.

צריכים להבהיר שמבקשים "למטה מעשרה טפחים"

כאשר עומדים בתקופה בה מדובר אודות ענין הגאולה ורוצים לפעול ("אויסבעטן") שתהי הגאולה ובאופן ד"מיד הן נגאלין" – אזי באם לא מוסיפים את המילים שהגאולה תהי' "למטה מעשרה טפחים", אפשר הרי לענות על כך שישנו כבר ענין הגאולה, היות וכאמור "כלו כל הקיצין", שלכן צריכים להבהיר שמבקשים שהגאולה תהי' "למטה מעשרה טפחים".

(תרגום חפשי משיחת מוצש"ק פ' בא, יו"ד שבט ה'תשל"ז - בלתי מוגה)

יום ההילולא ביחד עם בעל ההילולא עצמו

. . ואף ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", מקווים ומצפים שהגאולה תבוא היום, ובודאי שהקב"ה – ש"רצון יראיו יעשה" – יביא את הגאולה ביום זה ממש, ובפרט ביום הש"ק שהוא מעין ודוגמת "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים", כו"כ ימים לפני יום ההילולא – הרי אדרבה, לאחרי ביאת משיח צדקנו יהיו עניני יום ההילולא ביחד עם בעל ההילולא עצמו (כידוע שצדיקים קמים לתחי' מיד) באופן נעלה יותר, ובמילא, גם ההכנה ליום ההילולא צריכה להיות באופן נעלה יותר.

(משיחת ש"פ בא, ד' שבט ה'תנש"א - בלתי מוגה)

בוא ונרקוד לקראת משיח צדקנו

כמדובר כמ"פ שאין צורך להביא ראיות והוכחות שדורנו זה הוא דור האחרון של הגלות, ובדרך ממילא – דור הראשון של הגאולה העתידה. וטעם הדבר שדוקא דורנו זה יזכה לגאולה העתידה – מכיון שהוא בדוגמת ננס העומד על כתפי הענק, כלומר: עם היותו "ננס", הרי כאשר ה"ענק" מעמידו על כתפו – רואה ה"ננס" למרחוק יותר מאשר ה"ענק", ואז אומר ה"ננס" ל"ענק" שהוא רואה שהנה בא משיח צדקנו ("אָט גייט משיח צדקנו"), ולכן – אומר ה"ננס" ל"ענק" – בוא ונרקוד לקראת משיח צדקנו ("לאָמיר גיין טאַנצן אַנטקעגן משיח'ן")!

(משיחת ש"פ בא ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

הנצחון במלחמת בית דוד הוא ע"י שטות דקדושה בלי שום חשבונות דשכל

[. .] מזה מובן גם לענין העבודה שצריכה להיות לפני הגאולה ובתור הכנה אל הגאולה, שהעבודה צריכה להיות למעלה ממדידה והגבלה. דמכיון שההמשכה דלעתיד היא בבחינת בלי-גבול, הרי גם ההכנה לזה צריכה להיות באופן כזה. דזהו מה שביאר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בשיחתו הידועה¹ על מארז"ל² כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, דמלחמת בית דוד היא המלחמה נגד אלו המנגדים ולוחמים בגילוי המשיח, אשר חרפו עקבות משיחך. והיוצא למלחמה זו צריך להיות אצלו גט כריתות כותב לאשתו, דהיינו גט כריתות מכל הענינים המותרים, שהרי לאשתו קאי על אשתו הנשואה לו כדת משה וישראל, ואעפ"כ, הרי כשיוצאים למלחמת בית דוד צריך להנזר גם מדברים המותרים, שזהו על-דרך ענין קדש עצמך במותר לך³. אך בענין קדש עצמך במותר לך אפשר שיהי' הדבר בהגבלה, שהרי יש כמה דיעות בענין זה⁴ אם הוא מדאורייתא או מדרבנן, וא"כ אפשר שיהיו הגבלות בדבר (ע"ד מה שנתבאר לעיל⁵ שלגבי עבודת התשובה הרי העבודה דתומ"צ היא במדידה והגבלה). אך ענין כותב גט כריתות לאשתו היינו למעלה מדידה והגבלה, משום שהעבודה באופן דהגבלה הרי לא זו הדרך לנצח במלחמת בית דוד כדי שמזה יצא דוד עצמו (כמבואר במ"א⁶ הפרש בין בית דוד ודוד).

וכדי לנצח במלחמה זו שהיא מלחמה עם אויבך ה', ויתר על כן, עם חרפו עקבות משיחך, שהיא מלחמה קשה עוד יותר, כי בבואה דבבואה אית להו⁷, הרי מלחמה זו היא באופן שיוצא מהגבלותיו לגמרי, ויוצא מכל דבריו ועניניו, ובלי שום חשבונות דשכל, אלא באופן דשטות דקדושה שלמעלה מטעם ודעת⁸. כי כשם שהמלחמה שלהם היא באופן דחוצפא בלא תגאי, כן צריך להיות בצד הקדושה יציאה לגמרי מהגבלות עצמו ומסירה ונתינה לגמרי למלחמת בית דוד. (קטע ממאמר ד"ה ויהי בשלח פרעה גו' - ש"פ בשלח, י"א שבט, ה'תשכ"א - בלתי מוגה)

(1) שיחת שמח"ת תרס"א (סה"ש תש"ב ע' 141).

(2) שבת נו, א.

(3) יבמות כ, א. ספרי ראה יד, כא.

(4) ראה תניא פ"ל (לט, א). הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בסה"מ תש"ח ע' 133. לקו"ש ח"ז ע' 323

(5) קודם בהמאמר (סה"מ תשכ"א ע' 256 ואילך).

(6) אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"א ע' שיא ואילך.

(7) ראה לקו"ת תצא לו, ג, לו, ג.

(8) המשך באתי לגני ה'שית פ"ה (סה"מ ה'שית ע' 117 ואילך).

(9) ראה סנהדרין קה, א.

בהערה. ועוד.

הבעש"ט ואליהו הנביא

בהמשך ליום ההילולא יו"ד שבט, הבאנו צילום נדיר ומיוחד (מוקטן) מהגהת הרבי על שיחת ש"פ בשלח, י"ג שבט ה'תשי"א – בה מדבר גם כיצד יבוא אליהו

הנביא לבשר על ביאת משיח

(נדפסה בלקו"ש ח"ב ע' 514, וב"שיחות קודש" תשי"א (הוצ' תשנ"ט) ע' 151.

צילום נוסף מההגהה של קטע השיחה לפני זה נדפס בגליון שצח ע' 15)

פענוח הכתי"ק כפי שהוא בצילום שלפנינו (בא בהדגשה):

1. דער בעש"ט האָט געזאָגט אַז ער האָט געקענט עולה זיין בסערה השמימה אַזוי ווי אל' הנביא, נאָר ער האָט געוואָלט דורכגיין דעם ענין פון **כי עפר אתה** ואל עפר תשוב. ולכאורה, וויבאלד אַז עס איז פאַראַן אַ מעלה אין דעם ענין פון ואל עפר תשוב, צי דען האָט אל' הנביא'ן געפעלט די שלימות?

נאָר דער ענין איז, אַז די שלימות אין יעדער זאָך איז, ער זאָל אויספירן זיין ענין, וואָס ער דאַרף אויפטאָן. במילא איז מובן, אַז **אויב** אל' הנביא מצד זיין ענין וואָס ער האָט געדאַרפט אויפטאָן, האָט ער געדאַרפט עולה זיין בסערה השמימה, איז דאָס זיין שלימות. דער בעש"ט מצד זיין ענין וואָס ער האָט געדאַרפט אויפטאָן, האָט געדאַרפט דורכגיין דעם ענין פון ואל עפר תשוב, איז דאָס זיין שלימות.

ויש לפרש בדרך אפשר: דער ענין פון אל' הנביא איז קומען אויף אַ ברית מילה, קומען פסח ביינאַכט, מציל זיין רב המנונא סבא

– די נפקא מינה בהנ"ל איז, אַז צו אַ ברית מילה און פסח ביינאַכט, קומט ער אָן אַ גוף, און אויף מציל זיין רהמ"ס, איז משום כבודם של צדיקים האָט ער זיך אָנגעטאָן אין אַ גוף, דערמיט פאַרענטפערט מען דאָך, וואָס עס שטייט אַז אל' האט ניט געקענט קומען צו רשב"י לאידרא, ווייל ער איז געווען פאַרנומען בהצלת רהמ"ס. ולכאורה – ער איז דאָך דאָ באַ כמה ברית-מילה, חאָטש זיי זיינען בזמן אחד וכן בלילי פסח – ומאי שנא באידרא דרשב"? נאר דער תירוץ איז – אז אויף אַ ברית קומט ער אָן אַ גוף, דאָס איז מער ניט ווי אַ ניצוץ פון אל'. דערפאַר קען ער זיין אין צוויי ערטער מיט אַמאָל. לכבודם של צדיקים אָבער, קומט ער בגופו, יעמאלט קומט ער מיט זיין גאַנצן עצם, דערפאַר קען ער ניט זיין אין צוויי ערטער מיט אַמאָל. –

אויך איז ענינו איבערגעבן שליחות'ן לרבנו, ואחרון אחרון חביב: קודם ביאת המשיח – אַז משיח וועט קומען – איז דאָס איז אויך – בגופו, ווי עס איז מוכרח פון דעם וואס בש"ס איז מען מקשר ענין זה לדין פון איסור תחומין בשבת.

דערפאַר האָט אל' געדאַרפט עולה זיין בגופו בסערה השמימה, דער גוף זאָל בלייבען גאַנץ, ער האָט דעם גוף גאַנצעהייט איבערגעלאָזן אין עולם היצירה, און ווען ער דאַרף, טוט ער זיך אָן אין זיין גוף, און קומט למטה. און אָט דאָס איז זיין שלימות.

דער בעש"ט האט גיזאגט אז ער האט גיקענט עולה זיין ~~הספיקה אזוי~~
 ווי אלי' הנביא, נאר ער האט גיוואלט דורך זיין דעם ענין פון ואל עפר תשוב.
 ולכאורה ווי באלד אז עס איז פראגען א סעלה אין דעם ענין פון ואל עפר תשוב,
 זי דען האט אלי' הנביא ז'ן גיפעלט די שלימות?

נאר דער ענין איז, אז די שלימות אין יעדער נאך איז, ער ואל אריספירן
 זיין ענין, וואס ער דארף אויפטאן. בבילא איז טובן, אז אלי' הנביא כמד זיין
 ענין וואס ער האט גידארפט אויפטאן, האט ער גידארפט עולה זיין בסערה הספיקה,
 גבן דאס איז זיין שלימות דער בעש"ט כמד זיין ענין וואס ער האט גידארפט
 אויפטאן, האט גידארפט דערנעבן דעם ענין פון ואל עפר תשוב דאס איז זיין
 שלימות.

~~דער ענין פון אלי' הנביא איז, קומען אויף א ברית מלה, ~~דאס איז זיין שלימות~~~~
 קומען פס פסח באייננאכט, כזיל זיין רב המנונא סבא - די גלגל איז ~~זו~~
 א גלגל און פסח באייננאכט, קומט ער אן א גוף, און אויף כזיל זיין שלימות, איז
 טוט כבודם של בדיקים ~~האט ער זיך אן אין א גוף, דערמיט רחמים - העכט,~~

וואס עס שטייט אז אלי' הנביא האט נישט גיקענט קומען צו רשב"י ~~אירא, ווייל ער איז~~
 האט גידארפט כזיל זיין רחמים, ולכאורה האט ער גיקענט קומען - און ~~כזיל זיין שלימות~~
 קומט א סעלה ~~אז ער קומט אויף א גוף, נאר ער תירוק איז אז אויף א קלי' ~~אין א גוף, וואס דאס איז כבודם של בדיקים~~~~

וכן כ"ב פסח

האט קומט ער אן א גוף, וואס דאס איז כבודם של בדיקים פון אלי', דערפאר
 קען ער זיין זיין כבודם של בדיקים קומט ער פסח
 אין א גוף, וואס יעדעס קומט ער נישט זיין נאכטן כבוד, דערפאר קען ער נישט זיין
 אין כבודם של בדיקים פסח א סעלה ~~אז ער קומט אויף א גוף, וואס דאס איז כבודם של בדיקים~~
 דאס איז דער ענין פון אלי' הנביא, ער איז א גוף פון פסח וואס האט ~~אין א גוף, וואס דאס איז כבודם של בדיקים~~
 דערפאר האט אלי' גידארפט עולה זיין בסערה הספיקה, דער גוף האט ער
 און קומט לסעלה, און דאס איז זיין שלימות.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתיתך ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורנגו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמתית והשלמה

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה אכ"ר

IN LOVING MEMORY OF A DEAR FRIEND AND SUPPORTER

Rabbi Benda Shlomo ben Reb David ע"ה
Lakein

Passed away on 21 Shevat, 5774

ת. נ. צ. ב. ה.

*

DEDICATED BY
ENLIGHTENMENT FOR THE BLIND, INC.
Rabbi Yosef Yitzchok שיח'ל Shagalov
Los Angeles, California

נדכס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח'י רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די